

“DET FØLES GODT AT BIDRAGE TIL NOGET, DER HAR NOGET MED FREMTIDEN AT GØRE”

EVALUERING AF VERDENSMÅL I HÆNDERNE 2023

**UNGDOMS
BUREAUET**

“DET FØLES GODT AT BIDRAGE TIL NOGET, DER HAR NOGET MED FREMTIDEN AT GØRE”

EVALUERING AF VERDENSMÅL I HÆNDERNE 2023

November 2023

UNGDOMSBUREAUET, København

Ansvarshavende redaktør: Felix Schumann

Redaktion: Felix Schumann & Aske Jokil

Redigering: Aske Jokil & Gunvor Barkholt

Dataindsamling: Anders Jahn, Emil Bjerg, Felix Schumann & Aske Jokil

Grafisk layout: Felix Schumann

Rapporten er udarbejdet af **UNGDOMS**BUREAUET

- 1** Om Verdensmål i Hænderne
- 2** Verdensmål i Hænderne 2023
  - DM i Skills
  - Folkemøde på Bornholm
  - Ungdommens Folkemøde
  - Diverse mindre projekter
- 3** Om evalueringen
  - Fra viden til engagement
- 4** Præsentation af resultater
  - Data fra før og efter en workshop
  - Data fra før og efter en platform
- 5** Erfaringer og anbefaling
  - Metoden virker
  - Den gode ide og det rigtige match
  - Tag udgangspunkt i elevernes livsverden
  - Hvad interessere eleverne?
  - Eleverne er engagebare
  - Den engageret lære
  - God tid mellem workshop og afvikling

1 OM VERDENSMÅL I HÆNDERNE

Verdensmål i Hænderne (ViH) er et projekt, der skaber engagement hos unge på erhvervsuddannelser og FGU'er.

ViH giver unge på erhvervsuddannelser og FGU'er konkrete værktøjer til, hvordan de kan arbejde med udviklingsarbejde og FN's Verdensmål undervejs og efter endt uddannelse. Projektet gør Verdensmålene håndgribelige for unge, der ikke normalt beskæftiger sig med udviklingsarbejde. Med et konkret udgangspunkt i globale cases sætter projektet fokus på, hvor stor betydning deres faglighed har i relation til at nå Verdensmålene.

Projektet engagerer unge igennem workshopforløb, hvor de undervises i Verdensmålene samt i en case eller historie fra Det Globale Syd, som gør Verdensmålene mere relevante og håndgribelige for eleverne. Denne case kommer fra en af Danidas partnere, som projektet samarbejder med. Efter endt workshopforløb arbejder eleverne selvstændigt videre med at skabe en produktion som skal udstilles på Folkemøder og festivaler, hvilket vi omtaler som platforme. Produktionen sætter fokus på Verdensmålene og dansk udviklingsarbejde i Det Globale Syd.

Eleverne deltager selv på platformen som frivillige. På den måde er eleverne medskabere af platformen, og de får mulighed for at videreformidle deres nye viden og produktioner til andre.

Elever på FGU- og erhvervsskoler opnår mere viden om verdensmålene og udviklingssamarbejde. Samtidig oplever de også, at de kan spille en rolle for Verdensmålene og en bedre verden.

Eleverne får en øget forståelse af og erfaring med, hvordan de kan formidle deres tilegnede viden og nyfundne engagement. Dermed kan de engagere jævnaldrende og øge deres demokratiske selvtillid.

Der skabes bæredygtig brobygning mellem ungdomsliv i nord og syd og mellem Danidas partnere i udviklingsarbejde og elever fra erhvervsfaglige uddannelser.

2 VERDENSMÅL I HÆNDERNE 2023

I 2023 har ViH lavet forløb med 5 erhvervsskoleklasser, 7 FGU-hold og 9 forskellige udviklingsorganisationer.

I løbet af året er projektet udkommet på DM i Skills, Folkemødet på Bornholm og Ungdommens Folkemøde.

DM I SKILLS

Til årets DM i Skills var ViH repræsenteret med 6 elever fra Roskilde Tekniske Skole. Eleverne havde forud for DM i Skills deltaget i et to-dages workshopforløb med ViH sammen med resten af deres klasse. Workshoppen tog udgangspunkt i en case om resttræ fra Tanzania præsenteret af Ulandssekretariatet. Casen handlede om at genbruge træ, istedet for at producere og bruge nyt.

Frem mod DM i Skills arbejdede eleverne målrettet med at skabe produkter af resttræ, som de viste frem på platformen. Udover elevernes produktioner, havde de også et 'Verdensmål træ' med, hvor deltagere på DM i Skills blev bedt om at vælge deres yndlings Verdensmål - netop for at starte en samtale om Verdensmålene med fremtidige erhvervsskole-elever.

FOLKEMØDE PÅ BORNHOLM

På Folkemødet på Bornholm var ViH repræsenteret med to skolepraktikhold fra hhv. ZBC Slagelses tømreruddannelse og EUC Sønderborgs beklædningshåndværkeruddannelse. Det overordnede tema var 'universelt design'. Tømrereleverne deltog med en tilgængelighedsrampe, -bar og køreplader til kørestole, mens beklædningshåndværkerne havde lavet tøj designet til personer med specifikke funktionsnedsættelser. Forud for deltagelse på Folkemødet havde eleverne haft workshopforløb med ViH og haft samarbejde med frivillige fra SUMH (sammenslutningen af unge med handicap), som delte deres oplevelse og behovet for universelt design.

Herudover var ViH repræsenteret med kunstholdet F16 fra FGU Aarhus, som i samarbejde med ViH og FN Byen havde lavet kunst, der skulle sætte fokus på Verdensmål 14 'Livet i Havet' - et projekt der oprindeligt var udarbejdet til Ocean Race i Aarhus Havn.*

UNGDOMMENS FOLKEMØDE

På Ungdommens Folkemøde (UFM) var ViH repræsenteret af 4 forskellige FGU hold - kunstholdet F16 fra FGU Aarhus, AUG, Sprog3 og Design og Genbrug fra FGU Østerbro og Kommunikation og Medie fra FGU Køge. F16 havde designet et område til UFM som satte fokus på 'period poverty', med bl.a. en station hvor deltagere kunne lave genanvendelige bind som efterfølgende blev sendt til Kenya. AUG og sprog3 satte bl.a. fokus på ansvarligt forbrug og produktion ved at bygge et vanddestilleringsystem, der kunne omdanne forurenede vand til rent drikkevand. Desuden lavede de en plastiksmeltningstation, hvor deltagere på UFM kunne lave deres egen notesbog ud af gammelt plastik. FGU Østerbros Design og Genbrug hold, udstillede en upcycle station, hvor man kunne lære at reparere tøj, for at belyse hvordan tøjindustrien er en af de store klimasynder. FGU Køge Kommunikation og Medie hold interviewede de overstående klasser om deres projekter til UFM, som efterfølgende blev lagt ud på Ungdomsbureauets sociale medier.

Forud for elevernes deltagelse på UFM med deres projekter, er alle klasser blevet undervist i et to-dags workshopforløb med ViH. På hver workshop har eleverne mødt forskellige partnere, som bidrog med viden og cases, der formede elevernes projekt. Partnere der var tilkøbet workshopforløbene var PlanBørnefonden, Foreningen Maker, Mellempfolkelig Samvirke og Reelly.

F16 fra FGU Aarhus produktion om 'period porvety' på UFM

DIVERSE MINDRE PROJEKTER

SOSU Holbæk

ViHs pilotworkshop med SOSU-uddannelsen på ZBC Holbæk.

Workshoppen satte fokus på miljø og klima på skolen. Til workshoppen deltog Ungdommens Røde Kors med en klimasprint, der satte gang i en idéudvikling om mulige tiltag på skolen.

Hotel- og restaurationsskolen til Kenya

ViH holdte oplæg for elever fra Hotel- og restaurationsskolen og elever fra FGU Østerbro, som skulle til Kenya. Oplægget satte fokus på udfordringer med madspild og de strukturer, som gør at folk i Det Globale Syd sulter på trods af at fødevareindustrien overproducerer.

Kommunikationshold til Kenya

ViH underviste FGU Køge og FGU Vesterbros Kommunikations og Medie hold, som også skulle til Kenya. Undervisningen handlede om mobil journalisme, og om hvordan man formidler Verdensmålene og globale udfordringer igennem video og billeder. Undervisningen var i samarbejde med Reelly.

Ocean Race

ViH underviste elever fra F16 i Verdensmål nr. 14 'Livet i havet' og faciliterede en idégenereringsproces, da eleverne skulle bygge og udsmykke FN-Byens stadeplads til Ocean Race.

Verdensmålenes dag på ZBC Slagelse

Da ZBC Slagelse skulle afholde en Verdensmåls dag på deres skole, underviste ViH ZBCs tømrelinje og andre elever i Verdensmålene og hjalp med at bygge elevernes bidrag til eventet.

3 OM EVALUERINGEN

Verdensmål i Hændernes ambition i 2023 var at endnu flere unge fra erhvervsfaglige uddannelser skulle få interesse for Verdensmålene og det danske udviklingsarbejde i Det Globale Syd. Samtidig har det været en ambition at øge de deltagende unges demokratiske selvtillid. Det har ViH gjort ved at give dem redskaber til at deltage i den offentlige 'samtale' gennem deres faglighed og håndværk, og tilbyde dem en platform at gøre det fra.

For at blive klogere på effekten af projektet, har vi bedt alle projektdeltagerne om at forholde sig til en række udsagn og svare på en skala fra 1-10, hvor godt udsagnet passer på dem. Efterfølgende har vi fået udarbejdet kvalitative interviews med 10 projektdeltagere fra forskellige skoler for at få en dybere forståelse af deltagernes oplevelse af projektet.

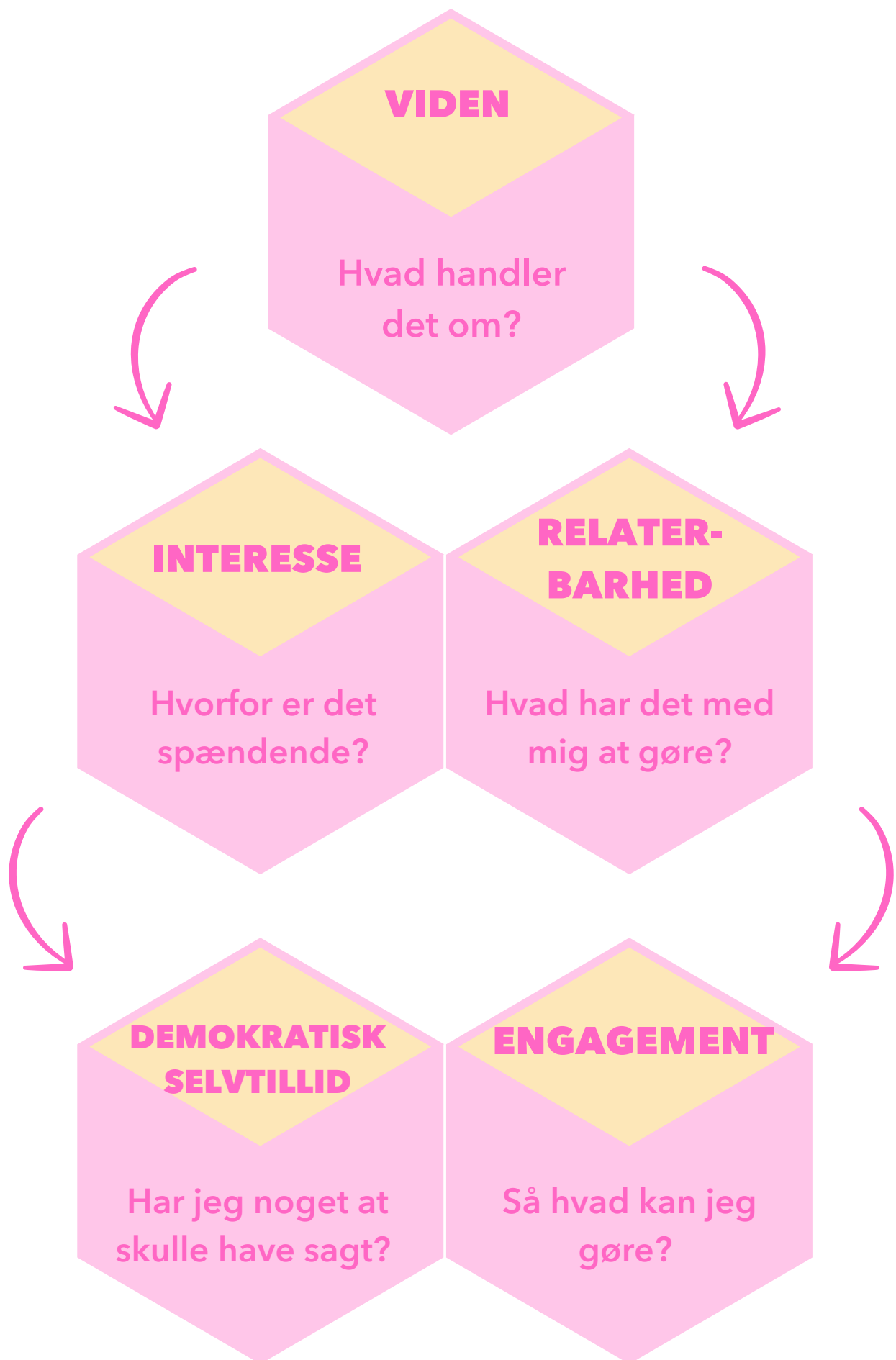
Fra viden til engagement

Det er svært at blive engageret i noget, man ikke ved noget om. Omvendt skaber viden uden engagement ingen forandring. Derfor har det været en forudsætning for projektet først at øge kendskabet til verdensmålene og dansk udviklingsarbejde.

Det kendskab danner grundlaget for, hvad man kan kalde, projektets nøgleopgave, nemlig at skabe oprigtigt engagement i verdensmålene og dansk udviklingsarbejde.

Vejen fra viden til engagement kan i praksis gå ad mange forskellige spor. Uanset hvilket spor man vælger, er der nogle grundlæggende spørgsmål, som man undervejs må stoppe op og forholde sig til for at kunne komme videre:

Først og fremmest er man nødt til at forstå, hvad sagen drejer sig om og kunne besvare spørgsmålet 'Hvad handler det om?' (**viden**). Dernæst må man fatte interesse for sagen, således at man kan besvare spørgsmålene 'Hvorfor er det spændende?' (**interesse**) og 'Hvad har det med mig at gøre?' (**relaterbarhed**). Sidste skridt på vejen fra viden til engagement forudsætter en følelse af at blive lyttet til og en tro på at det nytter, så man kan svare positivt på spørgsmålet: 'Gør det nogen forskel?' og 'har jeg overhovedet noget at skulle have sagt?' (**demokratisk selvtillid**). Og afslutningsvist føler behov for at stille spørgsmålet 'Så hvad kan jeg gøre?' (**engagement**).

Figur 1: Fra viden til engagement
Aske Jokil og Felix Schumann, 2023

Det har været projektets sigte at ledsage og støtte projektdeltagerne på rejsen fra viden til engagement. For at få en forståelse af projektdeltagerenes rejse og hvor langt vi er nået med projektet har vi bedt alle projektdeltagerne om at forholde sig til nedenstående fem udsagn:

- Jeg ved, hvad Verdensmålene går ud på (**viden**)
- Jeg synes, at Verdensmålene er relevante for mig (**relaterbarhed**)
- Jeg interesserer mig for, hvad der sker ude i verden (**interesse**)
- Jeg føler, at beslutningstagere tager mig alvorligt (**demokratisk selvtillid**)
- Jeg kan bidrage til at gøre verden til et bedre sted (**demokratisk selvtillid og engagement**)

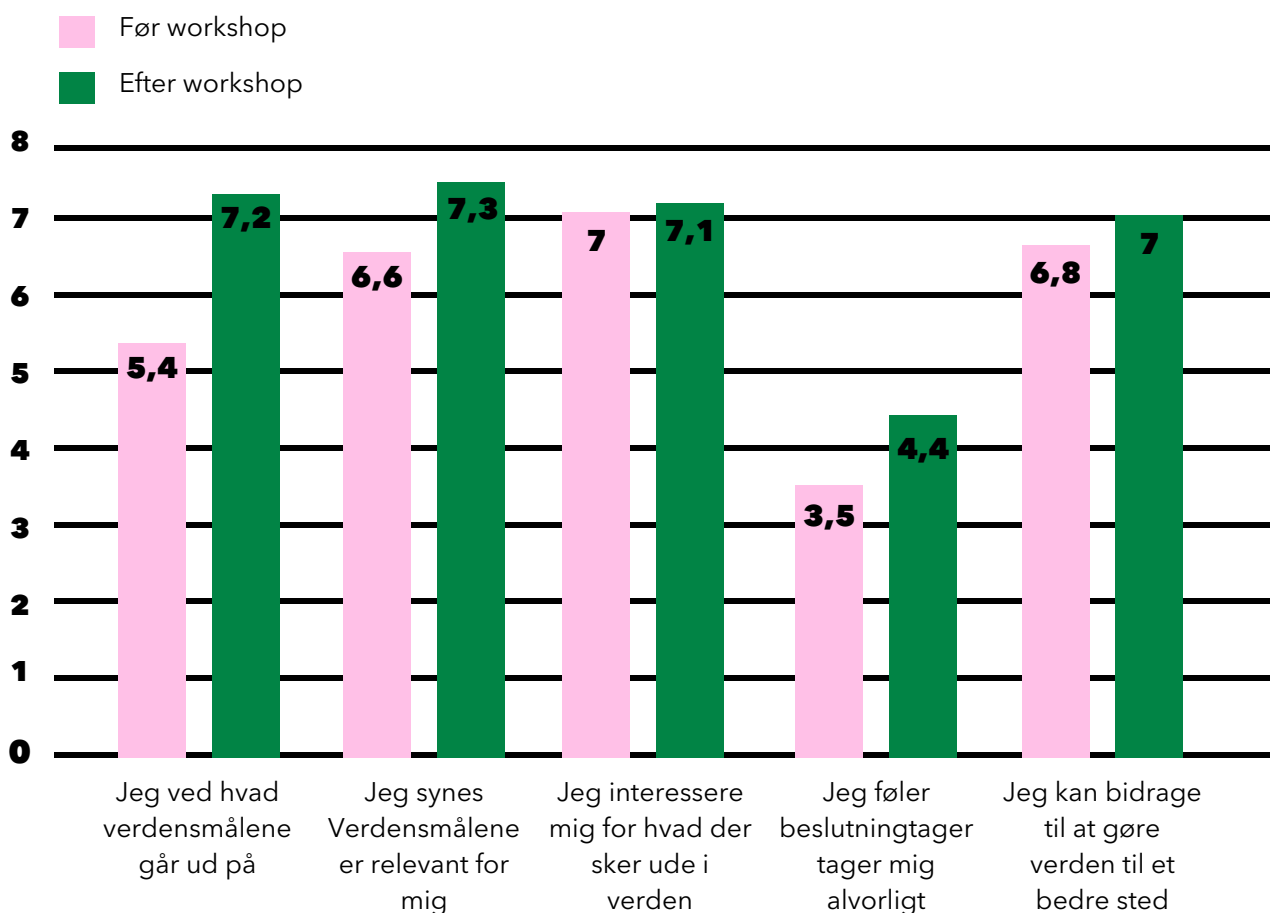
Projektdeltagerne er blevet bedt om at forholde sig til udsagnene før og efter workshopforløb, og igen efter afvikling på platform. Projektdeltagerne har svaret på en skala fra 1-10.

4 PRÆSENTATION AF RESULTATER

I følgende kapitel fremviser vi resultaterne af dataen fra evalueringen, hvor vi derefter reflekterer over resultaterne.

Data før og efter en workshop

Som nævnt i overstående kapitel er eleverne blevet spurgt om 5 udsagn, som har til formål at belyse, hvorvidt ViH har opnået sine mål. Her ses resultaterne af elevernes svar, før og efter workshop med ViH:

Som det fremgår af den data vi har indsamlet, oplever projektdeltagerne generelt fremgang på alle fem målepunkter: viden, relaterbarhed, interesse, demokratisk selvtillid og engagement.

Eleverne oplever:

- At være blevet markant klogere på Verdensmålene (stigning på 34%)
- At Verdensmålene fremstår mere relevante for dem (stigning på 22%)
- At have fået mere interesse for verden omkring dem (stigning på 19%)
- En øget oplevelse af at beslutningstagere tager dem alvorligt (stigning på 30%)
- En tro på at de kan bidrage til at gøre verden til et bedre sted (stigning på 13%).

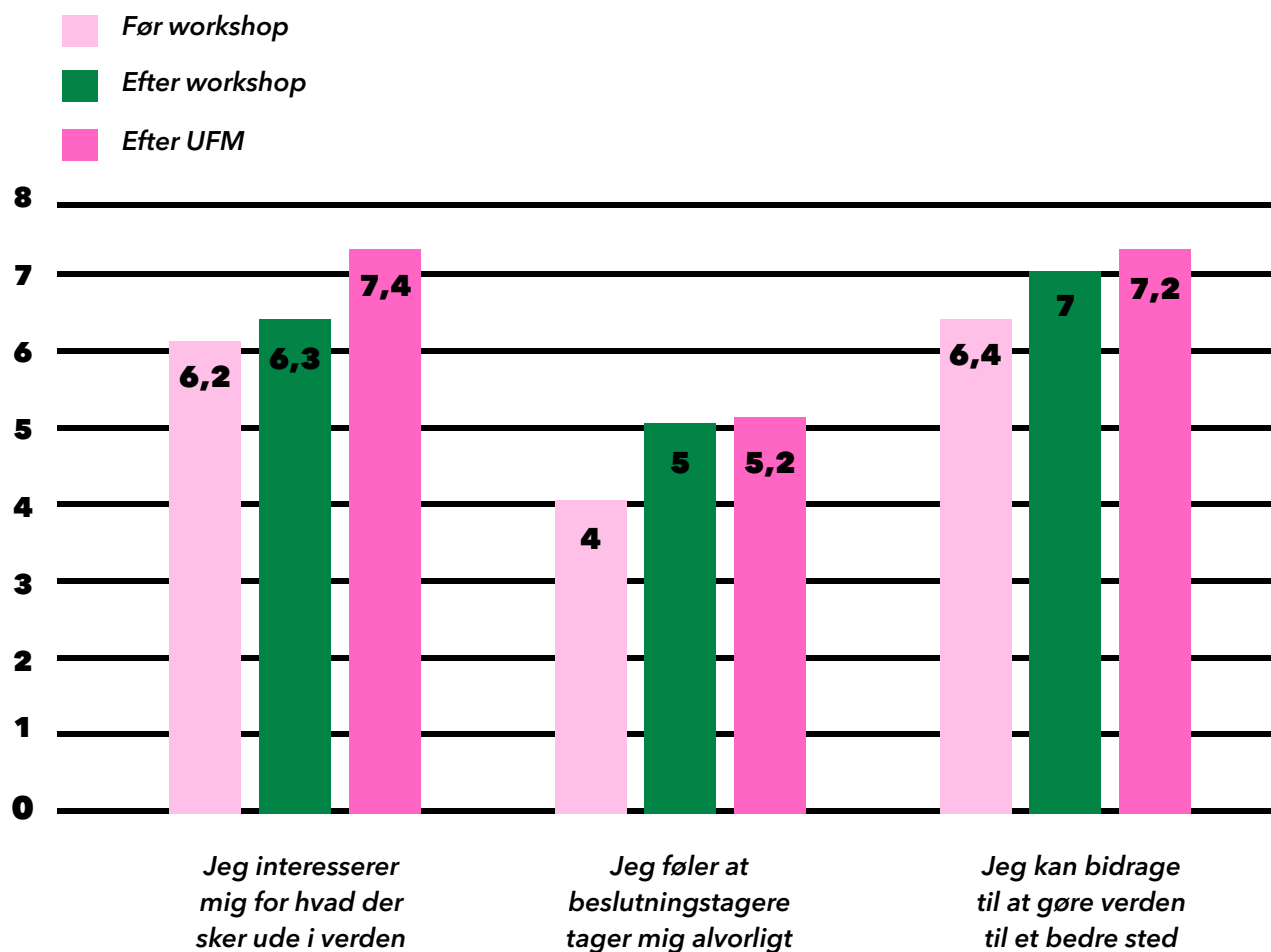
Besvarelsene af de tre første punkter (som viser en stigning på hhv. 34%, 22% og 19%) afspejler selvfølgelig, at vi fortæller en masse om Verdensmålene, men også at vi lykkes med at gøre Verdensmålene konkrete, forståelige og relevante for målgruppen. Som en af eleverne udtaler:

“Altså det var ikke sådan, at vi sad ned hele tiden og skulle lytte. Vi skulle faktisk lave noget fysisk, det var faktisk vildt sjovt, vi skulle ikke bare sådan sidde og lytte og lytte og lytte, for det kan godt blive lidt informativt tungt med de her 17 Verdensmål. Så jeg synes faktisk, det er vildt godt, at vi kommer op at stå, og så gør vi faktisk noget - det var en god måde at lære det på!”

Data før og efter en platform

Det er først efter at eleverne har været med ViH ude på platformen, at de rigtig får interesse for, hvad der sker ude i verden. Platformsafviklingen er med andre ord afgørende for elevernes interesse for det større globale perspektiv.

Dataen viser, at eleverne generelt ikke føler, at beslutningstagere tager dem alvorligt. Alligevel scorer spørgsmålet 30% højere efter endt forløb. Vi tror det handler om, at eleverne i et vist omfang opfatter os som beslutningstagere, og at de føler sig inddraget i projektet. De føler at vi lytter til dem, og at de derfor får et medejerskab over projektet.

Det understreger betydningen af at tage deres livsverden som udgangspunkt for arbejdet med Verdensmål og udviklingsarbejde. Udfaldet skyldes formentlig vores metode, hvor vi ikke kommer med en færdig produktion, men inddrager eleverne i en faciliteret idéudvikling med udgangspunkt i den konkrete case, som er blevet præsenteret. Det betyder at produktionerne altid tager udgangspunkt i elevernes konkrete livsverden og interesser med den konkrete, globale case som ramme. Derudover viser dataen at eleverne i løbet af projektet har fået en større tiltro til egne muligheder for at bidrage til at gøre verden til et bedre sted - og med det måske også en øget lyst til at gøre forsøget.

I tillæg til ovenstående har vi spurgt eleverne 1) om de har været glade for at deltage i projektet og være med på Ungdommens Folkemøde og 2) om projektet har givet dem en større forståelse for unge, der bor uden for Europa. Disse spørgsmål scorer hhv. 7,8 og 7,1. Eleverne har altså været glade for at deltage i projektet og mener selv, at de har fået markant større forståelse for unge i andre dele af verden.

***Jeg har været glad
for at deltage i
projektet og være
med på UFM***
7,8

***Projektet har givet
mig større forståelse
for unge uden for
Europa***
7,1

5 **ERFARINGER OG ANBEFALINGER**

I nedestående vil de erfaringer og læringer, som ViH har gjort sig, blive præsenteret. Vi vil også præsentere en række anbefalinger til fremtidige projekter.

Metoden virker

Som resultaterne ovenfor viser, er projektet på mange måder lykkedes med at skabe øget viden, interesse og engagement for Verdensmålene og det danske udviklingsarbejde blandt unge på erhvervsuddannelserne og FGU. En stor del af projektets succes kan tilskrives projektets metode, som indebærer konkrete cases, inddragelse af udviklingsorganisationer og fagrelevant produktudvikling, samt samarbejde med festivaler og folkemøder. Men også projektets tilgang til unge. Nedenfor har vi samlet en række erfaringer fra projektets metodiske og didaktiske arbejde, som kan fungere som anbefalinger eller fokuspunkter til fremtidige, lignende projekter.

Den gode idé og det rigtige match

En forudsætning for at projektets metode fungerer, er det rigtige match mellem elevernes faglige retning og udviklingsorganisationens konkrete arbejde. Det betyder ikke, at udviklingsorganisationen behøver beskæftige sig med eller have konkret viden om elevernes faglighed, men snarere at den idé som forbinder udviklingsorganisationen til elevernes faglighed skal være stærk og klar.

Et eksempel fra 2023 er ViHs samarbejde med SUMH (Sammenslutningen af Unge Med Handicap), som indgik i samarbejde med hhv. EUC Sønderborgs Beklædningshåndværkere og ZBC Slagelses Tømreruddannelse. SUMH har ikke nogen specifik viden om hverken tekstildesign eller træhåndværk, men frivillige unge fra organisationen kunne fortælle om deres liv med funktionsnedsættelser.

Det der bandt forløbet sammen, var ønsket om at undersøge, hvordan byggebranchen og tekstilindustrien skaber barrierer for personer med funktionsnedsættelser, og hvad man kan gøre for at imødekomme deres behov.

På den måde, kan det rigtige match være et hvilket som helst, så længe idéen er god og så længe det er klart og tydeligt for eleverne, hvordan den relaterer sig til deres faglighed. Den gode idé er den grundlæggende forudsætning for et godt forløb.

Tag udgangspunkt i elevernes livsverden

Som det også fremgår af vores evalueringsstrategi, har projektet ønsket at tage udgangspunkt i elevernes livsverdener, deres egne oplevelser og selvvurderinger. Det har vi gjort i et håb om, at kunne vise eleverne, hvordan Verdensmålene og det danske udviklingsarbejde hænger sammen med de ting de allerede ved noget om, interesserer sig for og bruger deres tid på.

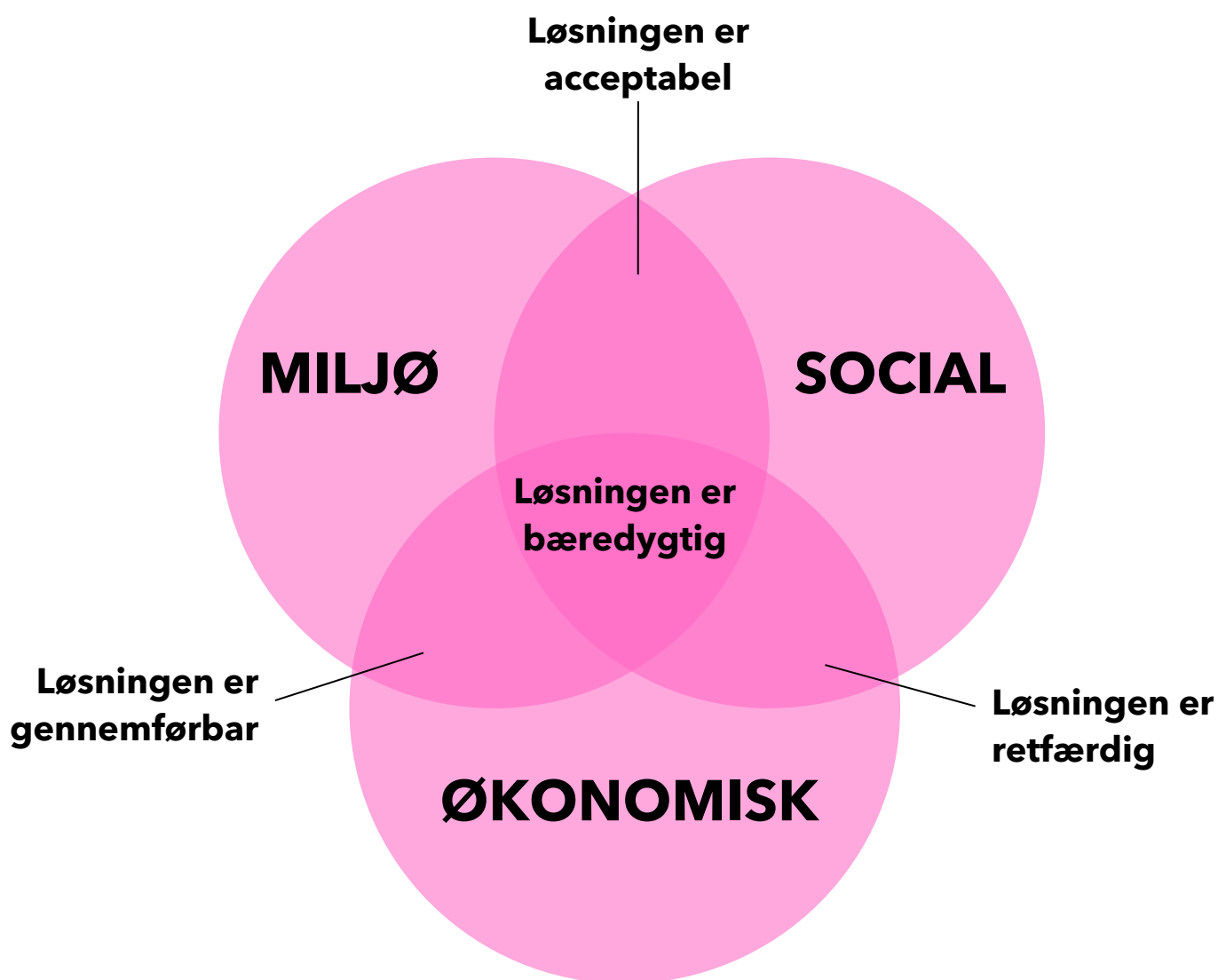
Denne tilgang med at tage udgangspunkt i elevernes livsverden har også været projektets udgangspunkt i forbindelse med workshopforløbene. De mest vel-fungerende forløb har været dem, hvor det er lykkedes blot at sætte rammerne, pirre en nysgerrighed og derefter lade eleverne tage ejerskab og skabe indholdet. Et eksempel fra 2023 er forløbet med kunstklassen F16 fra FGU Aarhus og PlanBørnefonden. Vi havde mødt klassen før og vidste, at der var en stor interesse for kønsidentitet og kønsulighed, så vi havde planlagt at tage udgangspunkt i verdensmål 5 Ligestilling mellem kønnene og bedt PlanBørnefonden fortælle om deres arbejde med kønsulighed i Det Globale Syd. En elev udtalte efterfølgende:

“Det har været superfedt! Altså det har været et af mine yndlingsprojekter! Og jeg kunne mærke at alle synes det har været megarelevant og har haft lyst til at byde ind, hjælpe med og virkelig ville være en del af det. Det ramte bare spot-on i forhold til, hvad folk synes er vigtigt, og så er vi jo alle sammen blevet megameget klogere - det er jeg 100% sikker på!”

Hvad interesserer eleverne?

Siden 2021 har ViH arbejdet med målgruppen, og observeret hvad der optager den. De emner som oftest opstår naturligt i diskussioner i klasseværelset er klima, ligestilling og køn.

Selvom ViH tager højde for elevernes interesse, er det vigtig i workshopforløbene også at åbne deres øjne for nogle af de Verdensmål, der ikke lige så naturligt opstår hos eleverne. En måde ViH gør det på, er ved at belyse hvordan Verdensmålene hænger sammen og påvirker hinanden. Det kan både være ved en gennemgang af alle Verdensmål, men også ved at påpege de tre kategorier af bæredygtighed, man kan dele dem ind i: social bæredygtighed, miljømæssig bæredygtighed og økonomisk bæredygtighed. Oftest er det den sociale bæredygtighed eller miljømæssige bæredygtighed, som eleverne interesserer sig for. Men der er en væsentligt pointe i, at den økonomiske bæredygtighed også skal opnås før de to andre kategorier kan opnås.

Figur 2: Tre dimensioner af bæredygtighed
Astra, 2020

Eleverne er engagerbare

ViH har erfaret at eleverne kan og vil engagere sig, hvis metoden er rigtig. Det ses i projektet at der er interesse for Verdensmålene og Det Globale Syd, men at det oftest virker uoverskueligt og meget informationstungt for eleverne at sætte sig ind i. Derfor giver det netop mening at lave mere aktive workshopforløb, hvor der bruges anderledes metoder til læring. En elev fra FGU Køge udtaler følgende om ViHs undervisningsmetode på workshopforløb:

“Altså det var ikke sådan at vi sad ned hele tiden og skulle lytte, vi skulle faktisk lave noget fysisk, det var faktisk vildt sjovt, vi skulle ikke bare sådan sidde og lytte og lytte og lytte, for det kan godt blive lidt informativt tungt med de her 17 verdensmål, så jeg synes faktisk det er vildt godt, at vi kommer op at stå, og så gør vi faktisk noget - det var en god måde at lære det på!”

Den engagerede lærer

En anden forudsætning for elevernes mulighed for engagement, er lærernes engagement. Lærerne er involveret i udviklingen af caseforløb og fastsættelse af mulige produktioner. Derfor fungerer samarbejdet bedst, hvis læreren også ser værdien i at eleverne er involveret i ViH. Heldigvis oplever vi stor interesse i projektet fra både FGU og erhvervsskolerne. En lærer fra FGU har udtalt følgende om deres samarbejde med ViH:

For FGU Hovedstaden er det utroligt vigtigt at deltage i projekter, som det vi har haft med ViH, da eleverne bliver en del af et større fællesskab og får sat deres kompetencer og viden i perspektiv - både teoretisk og praktisk. Målet er, at eleverne skal føle sig som en del af det lokale, nationale og globale samfund, og blive motiveret til at være aktive medborgere, der kan være med til at skabe en bedre og mere bæredygtig fremtid. Her er ViH også en god medspiller, da det netop er kernen i det arbejde vi har udført sammen i løbet af projektperioden.

Også for erhvervsskolerne er der værdi i at deltage i projektet. Følgende er en udtalelse fra en Verdensmåls koordinator for en erhvervsskole:

ViH er vigtigt for vores erhvervsskole, da de kommer med nye vinkler på hvordan elever kan arbejde med Verdensmålene. Fremfor at Verdensmålene forbliver abstrakt og uhåndgribeligt, bidrager ViH til en bedre forståelsesramme og handlingsparathed for de unge.

God tid mellem workshops og afvikling

For at elevernes oplevelse med at være en del af ViH skal være succesfuld, skal eleverne også have tid til at arbejde selvstændigt med deres produktion og Verdensmålene i tiden mellem workshop og afvikling. Det er i det tidsrum, at vi ser at eleverne tager ejerskab over projektet og deres produktion, da deres faglighed spiller ind i udførelsen af produktionen. Ved at vise tillid til eleverne og lade dem skabe deres produktioner selvstændigt, opnår vi netop større engagement og demokratisk selvtillid hos eleverne. Eleverne får mulighed for at selv at sætte deres præg på projekterne, og de oplever, at de selv kan bidrage til at gøre verden til et bedre sted.